

Szanowni Państwo,

Uprzejmie dziękujemy za przesłany nam apel w sprawie zbiórki <https://zrzutka.pl/kj5t56>. Odnotowaliśmy Państwa sprzeciw wobec możliwości prowadzenia tej zbiórki na naszym portalu, a Państwa argumenty były dla nas przedmiotem gruntownej rozważki.

Przed zajęciem stanowiska w tej sprawie, chcielibyśmy zwięźle przytoczyć zasady działania naszego portalu, oraz otoczenie prawne, w jakim on funkcjonuje, gdyż są to fakty istotne w kontekście udzielonej przez nas odpowiedzi.

Jako portal zrzutka.pl jesteśmy świadomi tego, że nasi Użytkownicy reprezentują całą gamę poglądów społecznych i politycznych czy przekonań religijnych. Tworząc zasady naszego portalu, zdecydowaliśmy, że nie będziemy nigdy oceniać tego, czy takie poglądy są słuszne. W tym zakresie kierujemy się zatem zasadą pełnej neutralności światopoglądowej. Hasło naszego portalu – zrzucaj się na co chcesz – stanowi podstawę naszego funkcjonowania. Jedynym ograniczeniem tej wolności są przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

Z tego wynika również inna reguła. Otóż fakt, że na naszym portalu zorganizowana zostaje dana zbiórka, nie oznacza, że udzielamy jej – jako Zrzutka.pl – jakiegokolwiek wsparcia. To wyłącznie nasi Użytkownicy, decydując się na przekazanie darowizny konkretnemu Organizatorowi, uznają, że opisywany przez niego cel jest godny uwagi i zasługuje na to, by go wspomóc. Kwota zgromadzona na zbiórce w całości pochodzi z wpłat takich Użytkowników. Aż do momentu, w którym sam cel danej zrzutki naruszałby przepisy obowiązującego prawa, nie czujemy się uprawnieni do tego, by go oceniać. Pomimo zatem, że nasi pracownicy – jak każda osoba – posiadają własne poglądy i przekonania, to prowadząc weryfikację zbiórek lub dokonując oceny zasadności otrzymywanych przez nas zgłoszeń, swoje emocje muszą oni odłożyć na bok.

Nasz portal stosuje jedno z najbardziej zaawansowanych procedur weryfikacyjnych wśród wszystkich portali crowdfundingowych zarówno w Polsce, jak i w Europie. Skupiają się one jednak na wykryciu takich nadużyć Organizatorów zbiórek, w przypadku których będziemy w stanie podjąć odpowiednie kroki, czyli nadużyć dokonanych bezpośrednio na naszym portalu, i związanych bezpośrednio z prowadzoną u nas zbiórką. Należy pamiętać, że Zrzutka.pl nie jest – i nie aspiruje by być – sądem, prokuraturą czy inną organizacją powołaną do ścigania czynów zabronionych. Z tego powodu nie rozpatrujemy osobistych zarzutów względem Organizatora zbiórki. Na naszym portalu prowadzimy weryfikację organizowanych tam zrzutek, nie zaś weryfikację całokształtu osoby Organizatora (choć weryfikujemy rzecz jasna jego tożsamość, zgodnie z właściwymi przepisami). Tak jak nie oceniamy, czy cel zbiórki – o ile jest zgodny z prawem – jest godny wsparcia, tak też nie dokonujemy oceny naszych Klientów i nie decydujemy, czy oni lub reprezentowane przez nich organizacje zasługują na możliwość zbierania środków na Zrzutka.pl. Na naszym portalu, zgodną z prawem zbiórkę może zorganizować każdy. Podobnie nie oceniamy też postępowania Organizatora przejawianego poza portalem Zrzutka.pl, gdyż nie mamy prawa wyciągać konsekwencji wobec Organizatorów zrzutek ze względu na ich zachowanie, które nie ma bezpośredniego związku z prowadzoną przez nich zbiórką i nie sprawia, że jest ona nierzetelna lub sam jej cel jest sprzeczny z prawem. Jeżeli organizator lub osoby z nim powiązane naruszają prawo poza portalem zrzutka.pl, właściwym miejscem na zgłoszenie tego faktu jest Policja lub Prokuratura.

Ponadto, pragniemy zaznaczyć, że od dnia 14 października 2019 r., Zrzutka.pl sp. z o.o. stanowi Krajową Instytucję Płatniczą. Środki, które Wspierający przekazują Organizatorowi, w żadnym momencie nie stają się naszą własnością. Dla każdej zrzutki prowadzimy osobny rachunek płatniczy, a właścicielem wszystkich zgromadzonych tam środków staje się – już w chwili otrzymania wpłaty od Wspierającego – jej Organizator. Z uwagi na ten fakt, podlegamy przepisom powszechnie obowiązującego prawa, które wyraźnie wskazuje nam sytuacje, w jakich możemy zablokować środki

zgrupowane na takim rachunku. Są one dokładnie określone również w naszym regulaminie – stanowiącym element umowy zawieranej z naszym Klientem – który wyczerpująco opisuje też, kiedy możemy przerwać daną zrzutkę i zwrócić zgromadzone środki z powrotem do Wspierających. Zapisów tych nie możemy interpretować rozszerzająco. W każdym przypadku, w którym decydujemy się na zablokowanie lub przymusowe usunięcie jakiejś zrzutki, musimy mieć do tego silną, popartą solidnym uzasadnieniem, podstawę prawną. Podejmując taki krok, ingerujemy bowiem w cudze prawo własności. Podstawą bezpieczeństwa systemu płatniczego jest zaś to, by każdy, kto przechowuje w nim swoje pieniądze, miał pewność, że nigdy nikt nie będzie w stanie bezpodstawnie pozbawić go dostępu do tych środków. Decyzja o przerwaniu danej zrzutki nie może być zatem przez nas dokonana dowolnie, w oparciu – przykładowo – o nasze przekonania czy sympatie.

Sytuacje, w których jesteśmy uprawnieni do usunięcia lub zablokowania danej zrzutki, ograniczają się zatem do przypadków, w których:

- sam cel zrzutki narusza obowiązujące prawo;
- uzyskamy informacje, na podstawie których będziemy w stanie stwierdzić, że opisywany przez Organizatora cel nie jest rzeczywisty;
- w okolicznościach przewidzianych naszym Regulaminem Organizator nie prześle dokumentów mających posłużyć do zweryfikowania jego zrzutki;
- zachodzą inne warunki przewidziane Regulaminem, nie mające zastosowania w niniejszej sprawie (np. śmierć Beneficjenta, podejrzenie prania pieniędzy)

Odnosząc się do przedmiotowej zrzutki, zarówno w reakcji na uprzednio (licznie) otrzymywane zgłoszenia, jak i ponownie z uwagi na Państwa apel, przeanalizowaliśmy jej cel. Zgodnie z opisem zbiórki, ma nim być organizowanie ochrony Kościołów przed dewastacją, poprzez stworzenie grupy ich wsparcia pod nazwą „Straży Narodowej”. Jakkolwiek różnie może być oceniany, tego typu cel nie narusza przepisów obowiązującego prawa. Należy ponownie zaznaczyć, że jako portal zrzutka.pl nie dokonujemy oceny, czy tego typu cel jest zasadny lub potrzebny w bieżącej sytuacji społecznej, czy też stanowi przesadną reakcję na nieliczne w istocie incydenty – taka ocena pozostaje w wyłącznej gestii naszych użytkowników, decydujących się, lub nie, na udzielenie danej zbiórce wsparcia. Pierwsza z przesłanek, która umożliwiałaby nam usunięcie przedmiotowej zbiórki zgodnie z Państwa apelem, nie ma zatem w sprawie zastosowania.

Z uwagi na powoływane przez Państwa, jak i przez licznych zgłaszających, uwagi, wzięliśmy również pod rozwagę drugą z przesłanek usunięcia zbiórki. W przypadku, w którym środki zgromadzone na zbiórce miałyby zostać wykorzystane niezgodnie z jej opisem – w szczególności na działalność niezgodną z prawem – również byłibyśmy uprawnieni do jej zablokowania. Znaczącym utrudnieniem dla zastosowania takiego rozwiązania jest jednak to, że nie możemy tutaj opierać się na apriorycznych domniemaniach, bazując jedynie na naszych przewidywaniach co do późniejszego wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem. Przeciwnie – tego typu założenie musi być przez nas udowodnione, zanim będziemy uprawnieni do podjęcia określonych działań. Dodatkowo, jesteśmy w takim przypadku obowiązani wykazać, że to Organizator świadomie wydatkuje (zamierza wydatkować) środki niezgodnie z deklarowanym przez siebie celem. W sytuacji jednak, gdy środki są wydatkowane prawidłowo, ale korzystający z nich – w przedmiotowym wypadku przedstawiciele „Straży Narodowej” – dopuszczaliby się indywidualnych aktów złamania prawa, takie przypadki byłyby rzecz jasna karygodne i powinny podlegać ściganiu przez uprawnione organy, jednakże nie miałyby to wpływu na legalność prowadzenia samej zbiórki. Dopiero w sytuacji, gdyby dana organizacja została – zgodnie z odpowiednimi przepisami – zdelegalizowana, ten fakt uprawniałby nas (a w zasadzie obowiązał) do uniemożliwienia gromadzenia przez nią środków na naszym portalu.

Potwierdzeniu lub zaprzeczeniu opisywanym wyżej domniemaniom co do prawidłowości wydatkowania środków służą stosowane przez nas procedury weryfikacyjne zbiorów. To zawsze ostatecznie one – a nie wyłącznie treść zgłoszeń – stają się podstawą do podjęcia przez nas dalszych działań. W tym miejscu musimy jednak z przykrością zaznaczyć, że jako Krajowa Instytucja Płatnicza jesteśmy zobligowani do zachowania tajemnicy zawodowej dostawców usług płatniczych, zgodnie z ustawą regulującą taką działalność. Z tego powodu nie możemy publicznie komentować procedur weryfikacyjnych zastosowanych przez nas w konkretnych przypadkach, jak też przytaczać treści korespondencji z danym Organizatorem czy dokumentów przesyłanych przez niego w trakcie jej prowadzenia. Tego typu dane są przez nas udostępniane wyłącznie podmiotom uprawnionym do zwolnienia nas z ww. tajemnicy zawodowej, po otrzymaniu stosownego żądania.

Tym niemniej, proszę mieć na uwadze, że zgodnie z naszym regulaminem, każda zbiórka, w której łączna zebrana kwota przekroczy 20.000 zł, podlega obowiązkowym procedurom weryfikacyjnym, które polegają na przedłożeniu przez jej Organizatora dokumentów świadczących o wiarygodności opisywanego przez niego celu, lub przedstawieniu innych okoliczności, na podstawie których będziemy w stanie zweryfikować taki cel. W trakcie oczekiwania na taką weryfikację, wypłaty z rachunku prowadzonego dla danej zbiórki są tymczasowo blokowane. Podobnie, w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do tego, czy organizator wydatkuje zgromadzone i dotychczas wypłacone środki zgodnie z opisywanym przez siebie celem, możemy zażądać od niego dokumentów dowodzących ich prawidłowego spożytkowania, co również może być połączone z tymczasową blokadą dalszych wypłat. Nasz portal nigdy nie odstępuje od stosowania powyższych procedur, a podstawą do ich prowadzenia w konkretnym przypadku są zarówno dokonywane przez nas na bieżąco czynności analityczne, jak i treść otrzymywanych przez nas zgłoszeń. W przypadku, gdy stosowanie takich procedur doprowadzi nas do uzasadnionego podejrzenia, że dana zrzutka narusza prawo, jest ona nie tylko blokowana, ale też każdorazowo rozważane jest złożenie stosownego zawiadomienia do organów ścigania.

Podsumowując, ponownie podkreślamy, że prowadzenie na łamach naszego serwisu konkretnej zrzutki nie oznacza, że udzielamy jej jakiegokolwiek – choćby moralnego – wsparcia. Do podjęcia decyzji o jej zablokowaniu lub usunięciu musimy jednak posiadać wyraźną podstawę prawną – sam opór społeczny, czy wręcz wynikająca z naszych wewnętrznych przekonań niechęć do przedstawianego przez Organizatora celu nie byłaby tutaj wystarczająca. W tym zakresie zmuszeni jesteśmy bowiem – jako instytucja, której użytkownicy powierzają własne pieniądze – do zachowywania wyższego stopnia neutralności światopoglądowej, niż ma to miejsce w przypadku innych podmiotów gospodarczych. Nawet przerwanie zrzutki wraz z podjęciem przez nas decyzji o zwrocie składek Wspierającym, stanowi rozdysponowanie przez nas cudzym majątkiem i musiałoby zostać należycie uzasadnione. W przypadku jednak, gdy tego typu uzasadnienie posiadamy, nasz portal zawsze podejmuje stosowne działania, a przedmiotowy przypadek nie stanowi wobec tej reguły wyjątku.

Z poważaniem,

Michał Starzyński

Prezes Zarządu Zrzutka.pl sp. z o.o.

Zrzutka.pl sp. z o.o.

ul. Kerkonowska 59
61-100 Wrocław, Polska

NIP: 8992796896, REGON: 365261657,
KRS: 0000634168